

3/2009

Magazínek prodejen COOP

coop

Ahoj kluci a holky,

máme tu konečně prázdniny a můžeme si užívat každodenního volna. Někdo odjede za babičkou na venkov a bude s kamarády u rybníka vyrábět praky, další odletí do vzdálených teplých krajín poznávat nové země a zvyky. Sportovně založení kamarádi promazávají kola a kolečkové brusle a vyrážejí do přírody. Ať tak či tak, připravili jsme pro Vás prázdninové čtení plné zábavy, užitečných rad i lákavých soutěží. A jestli Vám chvilky u rybníka budou dlouhé, můžete se ponořit do dalšího světa – světa fantazie.

Zkuste si představit, že by na Vás místo dvou měsíců čekaly celé dva roky prázdnin, jak je ve své stejnojmenné knize popisuje známý spisovatel Jules Verne. Spolu se svými kamarády se nedobrovolně vydáte na širé moře v prastaré dřevěné plachetnici a ztroskotáte na pustém ostrově. Budete bojovat nejenom s divokou přírodou, ale také s nebezpečnými piráty. Namísto vodních radovánek a pobíhání na hřišti se tak stanete novodobými Robinsony. Vyměníte oblíbená trička za palmové listy, budete se učit rozdělovat oheň v divočině a stavět obydlí, ve kterém byste složili hlavu.

Stále se Vám tahle myšlenka líbí? V tom případě poprosťte kamarády, rodiče či prarodiče, postavte s nimi indiánské teepee na zahradě a rozdělte oheň, na kterém si opečete nějaký ze svých úlovků – které jste mohli ukořistit třeba ve spíži. Nebo se na svém bujném oři (kole) vydejte prozkoumávat neznámé země. O své zážitky se můžete podělit s ostatními Čiperkovými kamarády a navíc můžete vyhrát v naší prázdninové cyklosoutěži.

Přejeme Vám i Vaším rodičům nádherné prázdniny plné skvělých zážitků!

Vaše redakce

ČIPERKA – dětský magazín prodejen COOP

- ▶ **REGISTROVÁNO POD ČÍSLEM:** MK ČR E 17478
 - ▶ **PRO COOP CENTRUM DRUŽSTVO VYDÁVÁ:**
Delex, s.r.o., Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň
tel.: 378 218 112 (448), fax: 377 325 972
 - ▶ **PROJECT DIRECTOR:** Luboš Liška
 - ▶ **REDAKCE:** Mgr. Zdeňka Čížková
 - ▶ **ILUSTRACE:** BcA. Alena Janečková, Mgr. Barbora Jílková
 - ▶ **INDIVIDUÁLNÍ OBJEDNÁVKY:** Mgr. Zdeňka Čížková
e-mail: cizkova@delex.cz, tel.: 724 151 095
 - ▶ **GRAFICKÁ ÚPRAVA, SAZBA:** DTP Delex, Mgr. Barbora Jílková
- COOP Centrum družstvo, Na Poříčí 30, 110 00 Praha 1
- ▶ **ŘEDITEL COOP CENTRUM DRUŽSTVA:** Ing. Josef Holub
 - ▶ **MARKETING COOP:** Jitka Wohlrabová, Hana Svobodová
tel.: 221 33 105, fax: 221 733 001, e-mail: redakce@coop.cz
internet: www.coop.cz
- Internetovou verzi naleznete na adrese: www.coop.cz

Tištěný náklad ověřuje společnost ABC ČR -
- Kancelář ověřování nákladu tisku.

Prázdninové soutěže o ceny

Ani o prázdninách vás nenechá Čiperka zahálet a připravil si opět několik zajímavých soutěží. Až bude venku ošklivě, otevřete si Čiperkův časopis a hurá do soutěžení!

Kde jednotlivé soutěže najdete?

- Celoroční soutěž „Náramky přátelství“ str. 3
- Křížovka „Jedeme tábořit“ str. 4-5
- Soutěž „Dopravní značky“ str. 7
- Prázdninová fotosoutěž „Pozdrav z cyklovýletu“ str. 15

Na všechny vaše dopisy, nápady, reakce, odpovědi na jednotlivé soutěžní otázky i vámi vytvořená dílka se budeme těšit **do 31. srpna 2009 na adrese: DELEX, Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň. Jsme rádi, že stále více využíváte i naši novou e-mailovou adresu:**

coopclub@coopclub.cz. K odpovědím nezapomeňte připsat své **jméno, adresu a věk.** Obálku označte názvem příslušné soutěže, v případě e-mailové odpovědi napište název soutěže do předmětu zprávy.

Výherci z minulého čísla:

- Soutěž „Náramky přátelství“: Na dárkový balíček od Chupa Chups se mohou těšit: Tereza Říhová (17 let), Renata Krejčí (10 let), Dana Víšková (11 let) a David Franc (12 let).
- Křížovka „Dopravní prostředky“: Tajenka naší minulé křížovky zněla „Vzducholoď: Z velkého množství došlých odpovědí se štěstí usmálo na: Mišu Blažkovou (7 let), Vítka Vohralíka (5 let), Davida Lomicu (4 roky), Tomáše Buchteleho (6 let) a Terezu Bauerovou (5 let).
- Soutěž „Tvůj originální jahodový recept“: Nad vašimi jahodovými pochoutkami se nám sbíhaly sliny. Nakonec musel o vítězích rozhodnout náhodný výběr. Odměnu mohou očekávat: Kristýna Hyská (8 let), Ivana Horáčková (9,5 roku) a Aleš Wolf (13 let). **Vybrané jahodové recepty budou zveřejněny na stránkách coopclubu.**

Stvořili jste Čiperku

Tak konečně jste se dočkali. Čiperka je na světě! Vybírání nebylo vůbec jednoduché. Má být Čiperka opička, myška, skřítek, pesek, kuřátko? To všechno a ještě mnohem víc jste navrhovali vy. Nakonec jsme se řídili nejčastějšími vašimi názory, a proto vám nyní s radostí oznamujeme, že Čiperka je veverčí kluk!

Celoroční soutěž Náramky přátelství

Nezapomeňte, že stále probíhá naše náramková soutěž. Určitě mnoho z vás pojede na letní tábory a tam je přece ten správný čas vyrábět nejrůznější náramky. Ve druhém kole soutěží náramky zaslané **do 31. srpna 2009 na adresu:**

DELEX, Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň.

K náramkům připojte své jméno, adresu a věk a na obálku napište heslo „Náramky“.

• Hádáme a luštíme • „Jedeme tábořit“

Až se o prázdninách vydáš tábořit, budeš s sebou mít spoustu užitečných věcí. Pokud jejich jména správně doplníš do křížovky, tajenka odkryje tábornickou pomůcku, kterou si nezapomene vzít ten, kdo se chystá strávit noc pod stanem.

Správné řešení, své jméno, adresu a věk nám zašlete do **31. srpna 2009** na adresu: **DELEX, Denisovo nábreží 4, 301 00 Plzeň**, nebo na e-mailovou adresu: **coopclub@coopclub.cz**. Na obálku nebo do předmětu zprávy napište „Čiperka – křížovka“. Vylosovaní úspěšní křížovkáři se mohou těšit na malou odměnu.

1.										
				2.						
3.										
4.										
				5.						
				6.						
				7.						
8.										
				9.						

Čiperkova zahrádka

1. Čiperka natrhal na zahradě různé ovoce a nyní je chce rozdělit do misek. Do jedné přijdou malvice, do druhé peckoviny a do poslední bobuloviny. Pomůžeš mu ovoce správně rozdělit? Umíš jednotlivé druhy ovoce pojmenovat?

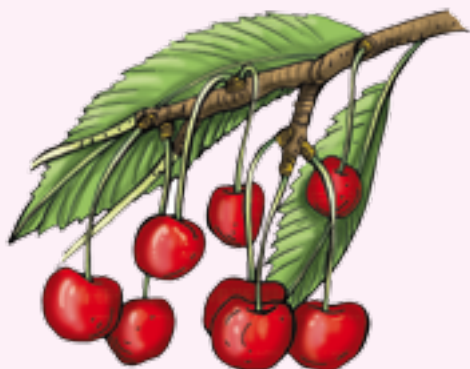
malvice

peckoviny

bobuloviny

2. Spočítej, kolik je na větvičce plodů, výsledky zapiš.

3. Domaluj tolik kousků jednotlivých druhů ovoce, aby celkový počet odpovídal číslům na talířích.

S Číperkou na kole

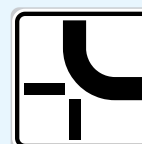

Každý správný cyklista musí perfektně znát dopravní značky. Jak jsi na tom ty?

Značky zákazové	Něco ti zakazují nebo tě nějak omezují.	
Značky výstražné	Upozorní tě na místa, kde ti hrozí nějaké nebezpečí nebo kde musíš být velmi opatrný.	
Značky příkazové	Něco ti přikazují, nařizují.	
Informativní značky	Poskytují důležité informace, pomůžou ti při orientaci.	
Dodatkové tabulky	Zpřesňují, omezují nebo doplňují význam značky, pod kterou jsou umístěny.	

Přiřaď ke značkám jejich jména a urči, do jaké skupiny značek patří.

*Přechod pro chodce, Zákaz vjezdu jízdních kol, Přikázaný směr jízdy vlevo, Zatáčka vpravo,
Tvar křižovatky, Zákaz stání*

Správné řešení najdeš opět na straně 15.

Vyřeš dva jednoduché úkoly, které prověřují tvé znalosti dopravních předpisů.

- 1. Nakresli tyto dopravní značky:** Hlavní silnice, Nejvyšší dovolená rychlost 60 km/h, Zákaz zastavení.
- 2. Odpověz na otázku:** Od kolika let můžeš na kole jezdit sám po silnici?

Řešení i se svým jménem, adresou a věkem zašli **do 31. srpna 2009 na adresu:**

DELEX, Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň. Na obálku připiš heslo „Dopravní značky“. Ze správných odpovědí vybereme několik šťastlivců, kteří se mohou těšit na lákavé ceny.

KDO TO TADY CHROUPE?

- 1. Obrys obrázku získáš spojením teček.**
- 2. Obrázek si vymaluj podle vlastní fantazie.**

Telč

Toulky po městě

Telč leží na pomezí Čech a Moravy. Říká se jí „moravské Benátky“, „jezer-
ní růže“ (protože je obklopena rybníky), „perla Vysočiny“ (kvůli poloze)
nebo „kamenná báseň“ (pro její architekturu) ①. Na jednom místě je soustředěno tolik vzácných
památek, že město jako celek bylo zapsáno na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví
UNESCO.

Město vyrostlo pravděpodobně v polovině 13. století na křižovatce dvou zemských cest. O ne-
celé století později přešlo telčské panství z královských rukou na pány z Hradce. Ti pře-
tvořili Telč na středověkou vodní pevnost, chráněnou rybníky, vodními příkopy, hradba-
mi a branami.

①

Renesanční pečeť vtiskl Telči v 16. století Zachariáš z Hradce ②, nej-
významnější osobnost její historie. Původní gotický hrad proměnil
v impozantní renesanční sídlo. Povolání italští umělci rovněž pomohli
přetvořit gotické příbytky měšťanů v úhledné domy se štíty a charak-
teristickým podloubím.

Malebné domy ③ na náměstí mají přes čet-
né přestavby stále původní uspořádá-
ní. Zvenku se vstupovalo velkými vraty do
klenuté předsíně, tzv. mázhausu. Z to-
hoto prostoru, který původně sloužil
řemeslné výrobě, obchodu či prodeji
piva, se vcházelo po schodech do patra
a do sklepů a tunelem do dvora.

Každý dům je něčím výjimečný. Pokud
byste však zavítali do Telče, rozhod-
ně si na náměstí nenechte ujít návštěvu Telčského
domu. Zatímco v přízemí se dozvíte něco o his-
torii, v patře se vyřádíte. Čeká tu na vás ma-
gická koule, tajemné zrcadlo, veselé městečko
skřítků Telčáka a spousta vláček, mostů a tune-
lů. Ve sklepení pak žijí nejružnější keramičtí skřítko-
vé.

Telčský zámek patří mezi klenoty moravské renesanční archi-
tektury ④. Jeho přitažlivost je tím větší, že se zde zachovaly
ve velmi dobrém stavu rovněž původní interiéry.
Nejkrásnější jsou Rytířský, Zlatý a Modrý sál.
V ochozu zámku můžete zavítat do galerie
Jana Zrzavého.

Tam, kde dříve stálo purkrabství, se
nachází zajímavé muzeum. Za po-
zornost stojí celá řada exponátů, například
přes sto deset let starý model vnitřní části města či
pohyblivý betlém z 2. poloviny 19. století.

Telč inspirovala básníky, okouzila malíře a zaujala filmové re-
žiséry. Každoročně hostí stovky hudebníků, muzikantů a tisíce
jejich posluchačů na oblíbeném festivalu Prázdniny v Telči.

②

③

④

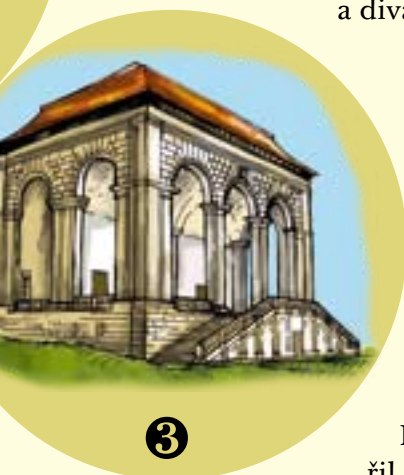
Jičín je romantické město nad řekou Cidlinou s nádherným historickým centrem. Leží na kraji Chráněné krajinné oblasti Český ráj. Není proto divu, že je nazýván branou do Českého ráje.

Nejznámějším majitelem Jičína byl bez pochyby Albrecht z Valdštejna ¹, přední císařský vojevůdce z dob třicetileté války. Po bitvě na Bílé hoře (1620) si zvolil město Jičín za své sídlo. Nechal tu zbudovat rozlehlý palác se 123 místnostmi, který je i dnes jednou z dominant městské památkové rezervace. Stojí v rohu náměstí, má 12 arkádových pilířů a průčelí ukončují původní nárožní arkýře.

V průčelním křídle zámku najdete Porotní sál a tzv. sál protinapoleonské koalice. Je významný hlavně proto, že se v něm v roce 1813 sešli zástupci Rakouska, Ruska a Německa a uzavřeli tu „Svatou alianci“. Jejím cílem byla porážka Napoleona. V dobách napoleonských válek na zámku nějaký čas sídlil císař František I., který zde vedl řadu jednání.

Muzeum učí historii poznávat formou hry, a tak si návštěvník může vyzkoušet třeba tkalcovský stav či mlýnek na obilí. Věnuje se i komponované barokní krajině Jičínska. O tu se schopný vojenský stratég a neméně obratný diplomat Albrecht z Valdštejna mimořádně zasloužil. Povolal věhlasné italské architekty, aby zcela jedinečným způsobem propojili výrazné dominanty města s širokým okolím.

Na náměstí nepřehlédnete symbol Jičína, 52 metrů vysokou Valdickou bránu ². Byla postavena jako součást městského opevnění. Z věže je nádherný výhled do okolní krajiny. Vidět odtud můžete dokonce Krkonoše či Ještěd. Musíte však nejprve zdolat 156 schodů, které na vyhlídkový ochoz ve výšce 32 metrů vedou. Valdická brána neslouží jen jako rozhledna, konají se tu i výstavy, besedy, koncerty a divadelní představení.

Severovýchodně od města se nachází raně barokní Sletohrádek, Valdštejnská lodžie ³. Přestože nikdy nebyl dostavěn, je jednou z nejvýznamnějších místních kulturních a stavebních památek. S Jičínem ho spojuje čtyřřadá lipová alej, kterou tu rovněž nechal zasadit slavný majitel. Areálu okolních parků s romantickými loubími, vodotrysky a altány se začalo říkat Libosad. Toto místo je velmi magické a tajemné.

SJičínem jsou spojeny významné osobnosti, které zasáhly do nejrušnějších oblastí kultury – spisovatel Josef Štefan Kubín, architekt Čeněk Musil, grafik Josef Váchal, grafička Anna Macková, skladatel Josef Bohuslav Foerster. A samozřejmě spisovatel Václav Čtvrtek ⁴, který stvořil slavného loupežníka Rumcajse, Manku a jejich synka Cipíška z legendárního lesa Řáholce. Pohádkové království se každým rokem v září otevírá zrakům smrtelníků. Právě tehdy se tu koná významný festival Jičín – město pohádky.

Pokud chcete navštívit Rumcajsovu domácnost z doby, kdy ještě nebyl pohádkovým loupežníkem, ale poctivým jičínským řemeslníkem, vydejte se dolů od Valdické brány uličkou Pod Koštofrankem. V Rumcajsově příbytku najdete nejen Manku a Cipíška, ale i pravou ševcovskou dílnu, Mančinu bylinkovou zahrádku, Cipískovu zoo a další kratochvíle.

Zítřka dokáže víc, než dnes.

RAMA JE SOUČÁSTÍ PESTRÉ,
VYVÁŽENÉ STRAVY A ZDRAVÉHO
ŽIVOTNÍHO STYLU.

Rama Děti nám rostou před očima.

Naše tělo nedokáže
vytvářet esenciální
mastné kyseliny.
Rama je dobrým zdrojem
esenciálních mastných
kyselin potřebných pro
zdravý růst a vývoj dětí.

Garantem projektu Správná svačina je
Poradenské centrum Výživa dětí.

Více na www.mojerama.cz

Jak dlouho v přírodě vydrží?

Určitě vás hřejivé letní paprsky vytáhly do přírody nebo alespoň na procházku městem. Všimli jste si, co je všude poházeno papírků, igelitů, zbytků jídla? Nebo jste někdy sami posmrkaný papírový kapesník místo do koše hodili do křoví? A napadlo vás přitom, jak dlouho trvá, než se tyto odpadky v přírodě rozloží? Vyřešte náš kvíz a možná budete překvapeni odolností některých surovin. Hádejte, za jak dlouho se v přírodě rozloží.

1. Cigaretový filtr

- a) 15 dní
- b) 15 měsíců
- c) 15 let

6. Krabíčka od pití

- a) 8 měsíců
- b) 80 měsíců
- c) 8 let

2. Polystyrén

- a) 10 let
- b) 100 let
- c) nikdy

7. Igelitová taška

- a) 25 měsíců
- b) 25 let
- c) 250 let

3. Slupka od banánů

- a) 4 dny
- b) 4 měsíce
- c) 4 roky

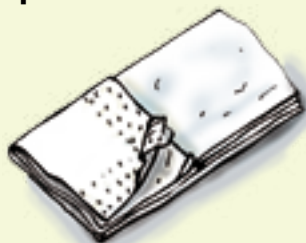
8. PET láhev

- a) 70 let
- b) 70 měsíců
- c) 70 týdnů

4. Papírový kapesník

- a) 3 měsíce
- b) 3 týdny
- c) 3 dny

9. Pomerančová kůra

- a) 1 týden
- b) 1 měsíc
- c) 1 rok

5. Vlněné rukavice

- a) 18 týdnů
- b) 18 měsíců
- c) 18 let

10. Plechovka

- a) 10 let
- b) 100 let
- c) nikdy

ORINKA

**ORINKA OBJEVUJE
NÁŠ SVĚT**

3. DÍL

MALÁ ORINKA, KTERÁ K NÁM PŘILETĚLA Z JEDNÉ PLANETY V SOUHVEZDÍ ORION, NAŠLA V MINULÉM DÍLU NAŠÍ POHÁDKY PŘÁTELE - MONIKU A JEJÍ MAMINKU. POZNALA TAKÉ ŠKOLU, KAM JEJÍ NOVÁ KAMARÁDKA CHODÍ. JENŽE OUHA, PŘI VYUČOVÁNÍ SE PROZRADILA, A PROTOŽE SE ZMENŠILA, PANÍ UČITELKA JI MĚLA ZA PANENKU. VZALA JI A ODNESLA DO PŘÍRODOVĚDNÉHO KABINETU.

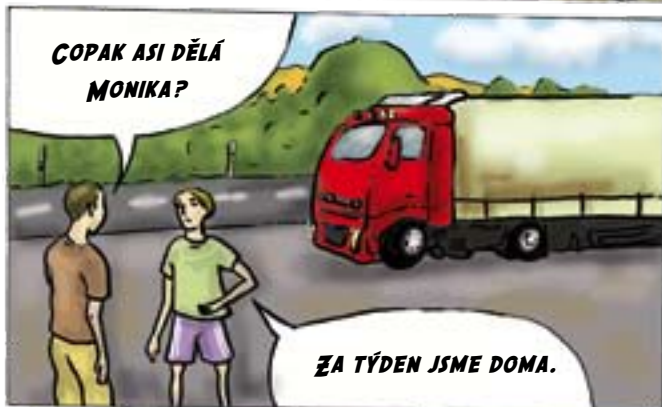
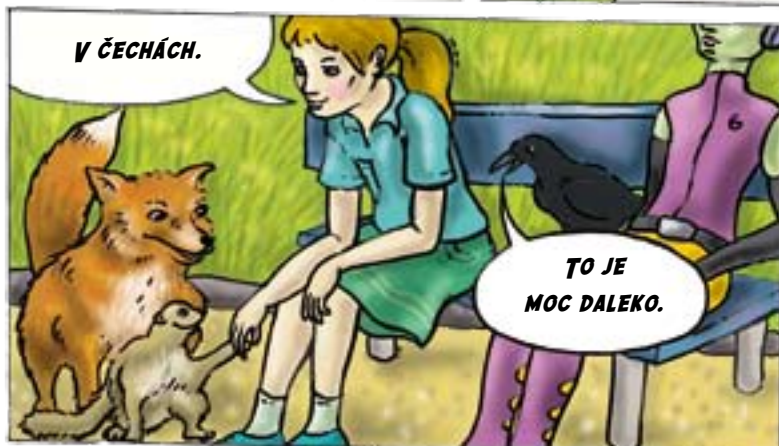
NA TO ALE ORINKA ZNÁ POMOC. MÁ NA KRKU ČAROVNÝ MEDAILON. KDYŽ ZMÁČKNE NĚKTERÁ TLAČÍTKA, MŮŽE SE ZMENŠIT NEBO ZVĚTŠIT. A TAKÉ VYCPANÉ PTÁKY A ZVÍŘÁTKA OŽIVIT.

KDYŽ SKONČILA DALŠÍ HODINA, VSTOUPILA PANÍ UČITELKA ŽNOVU DO KABINETU. MOC SE ALE LEKLA, PROTOŽE V MÍSTNOSTI BYLO OTEVŘENÉ OKNO A ZMIZELI JAK PTÁCI A ZVÍŘÁTKA, TAK ORINKA, O KTERÉ SI MYSLELA, ŽE JE PANENKA.

AŽ HLEDALI, JAK HLEDALI, NA NIC NEPŘIŠLI. PO VYUČOVÁNÍ ŠLA MONIKA DOMŮ A PLAKALA, PROTOŽE SI MYSLELA, ŽE ORINKU UŽ NIKDY NEUVIDÍ. KDYŽ ALE PROCHÁZELA PARKEM, SPATŘILA NA LAVIČCE SVOU KAMARÁDKU Z VESMÍRU A JEJÍ NOVÉ PŘÁTELE.

BYLA TO JEN CHVILIČKA, NA KTEROU SE ORINKA SE SVÝMI KAMARÁDY MOHLA DÍKY KOUZELNÉMU MEDAILONU OBJEVIT TAK DALEKO. TATÍNEK A JEHO SPOLUJEZDEC SI MYSLELI, ŽE SE JIM TO JEN ZDÁLO, PROTOŽE JSOU Z DLOUHÉ JÍZDY UNAVENÍ. ALE MONIKA BYLA RÁDA, ŽE TATÍNKA VIDĚLA, I KDYŽ MLUVIT S NÍM NEMOHLA. TEĎ UŽ VÍ, ŽE JI S ORINKOU ČEKÁJÍ MNOHÁ DOBRODRUŽSTVÍ. A O NICH ZAS PŘÍŠTĚ.

Kolik řečí umíš?

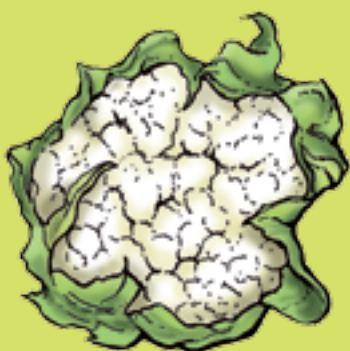
3. lekce

zelenina

Číperka na zahrádce vypěstoval nejrůznější zeleninu. Ty teď máš možnost naučit se ji pojmenovat v šesti jazycích.

květák

AJ cauliflower
NJ r Karfiol
FR chou-fleur
ŠP coliflor
IT cavolfiore
RU цветная капуста
(čti: cvetnaja kapusta)

cibule

AJ onion
NJ e Zwiebel
FR oignon
ŠP cebolla
IT cipolla
RU лук
(čti: luk)

kukuřice

AJ maize
NJ r Mais
FR maïs
ŠP maíz
IT mais
RU кукуруза
(čti: kukuruza)

kedluben

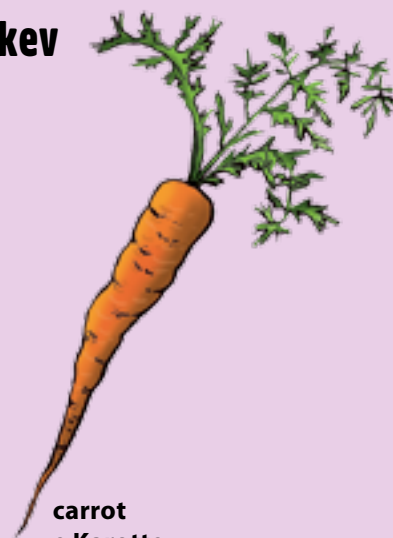
AJ kohlrabi
NJ r Kohlrabi
FR chou-rave
ŠP colinabo
IT cavolo rapa
RU кольраби
(čti: kalrabi)

paprika

AJ pepper
NJ r Paprika
FR poivron
ŠP ajisera
IT paprica
RU перец
(čti: perez)

mrkev

AJ carrot
NJ e Karotte
FR carotte
ŠP zanahoria
IT carota
RU морковка
(čti: markovka)

rajče

AJ	tomato
NJ	e Tomato
FR	tomate
ŠP	tomate
IT	pomodoro
RU	помидор (čti: pamidor)

brambor

AJ	potato
NJ	e Kartoffel
FR	patate
ŠP	patata
IT	patata
RU	картофель (čti: kartofel)

Prázdninová fotosoutěž

Pozdrav z cyklovýletu

O prázdninách nesmí tvoje kolo zahálet. Určitě navštívíš mnoho zajímavých míst. Bylo by škoda nepodělit se o zážitky s ostatními Čiperkovými kamarády. Pošli nám zajímavou fotografii ze svého cyklistického výletu. Připiš, kde jsi fotku pořídil, čím je dané místo zajímavé, proč by jej i ostatní Čiperkovi kamarádi měli navštívit. Na tvé snímky se těšíme **do 31. srpna 2009 na adrese: DELEX, Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň** nebo na e-mailové adrese **coopclub@coopclub.cz**. Na obálku připiš heslo „Fotka z výletu“. Nezapomeň připojit své jméno, adresu a věk.

Řešení úkolů ze stran 6, 7

Čiperkova zahrádka

- Malvice: jablko, hruška
Peckoviny: třešně, meruňka, broskev
Bobuloviny: rybíz, angrešt, borůvka, malina
- třešně - 8, švestky - 5, rybíz - 20

Dopravní značky

Zatáčka vpravo
- výstražná

Příkazaný směr jízdy vlevo
- příkazová

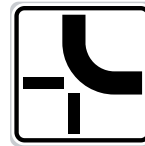
Zákaz stání
- zákazová

Zákaz vjezdu jízdních kol
- zákazová

Přechod pro chodce
- informativní

Tvar křižovatky
- dodatková tabulka

Jak dlouho v přírodě vydrží?

1c, 2c, 3b, 4a, 5b, 6c, 7b, 8a, 9c, 10a

Vybarvi si zvířátka.

Naším dětem
jen to nejlepší!

coop